

זבחים כט

משה שווערד

1. ספר ויקרא פרק ז:יח

ואם האכל יאכל מבושר זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול יהיה והנפש האכלת ממנו עונה תשא:

2. ספר איזהו מקומן-כח:

אף הרצאת פסול עד שיקרבו כל מתיריו - במשל"מ פסוהמ"ק יח. ז. (ליקוט) נסתפק באוכל פיגול קודם שקרבו מתיריו אם לוקה עכ"פ משום פסוהמ"ק, וכן מסתפק במחשבת חוץ למקומו דלית בה כרת האם בעינן זריקה למיקבעה עי"ש, וביאר במנח"א עמ' עא' עפ"י הרמב"ם והרמב"ן דאיכא ב' לאוין חד לפסוהמ"ק וחד לפיגול, וחוזק למקומו [לרמב"ן] בכלל לאו דפיגול אלא שכרת ליכא ביה, ומסתפק המשל"מ אם לאו דפסוהמ"ק חל עוד לפני זריקה או ששני הלאוין חלים מוזמן הזריקה, וע"ע בזה באחיעזר יור"ד סי' כז' וסי' ל. ב., מנ"ח מצוה קמד. ה., עול"ש במנחות כה. (על תוד"ה סא), חזו"א [הו"ד כאן - דפשוט לו דהמחשב לוקה בלא הרצאה, ורק לענין כרת הצריכה התורה הרצאה], קה"י סי' כג. ד., הערה שו' לכנסת ראשונים, ומנח"א עמ' עא'.

3. ספר איזהו מקומן

יהיה מלמד שמצטרפין זה עם זה - ש"מ דחוץ לזמנו וחוזק למקומו היינו אותו פיגול ממש אלא שע"ז ענוש כרת וע"ז לא - רמב"ן בספר המצוות בהוספות על ל"ת ה', [ומה"ט נראה דשאני מלאכול חצי זית ולהקטיר חצי זית שאין מצטרפין כדלקמן בסוף מתני' כט:], וע"ע מנח"א עמ' עב'.

4. תוספות מסכת זבחים דף כט עמוד א

וכיון שראו סתרו – [1] פ"ה הקונטרס דזב וזבה שפסקו והתחילו למנות ימי ספורן ומנו ארבעה או חמשה ימים וקשה דאין זה קרוי חזקת טהרה [2] אלא נראה דמיירי בשביעי שלהן לאחר שטבלו (תוספות) דזב וזבה טבילתן ביום ואם טבלו בשביעי ואחר כך נגעו בטהרות או שמשו וראו לאח"כ (או) קודם הערב שמש טמאים למפרע ואם המתינה לשמש עד הלילה ואח"כ ראתה אינה טמאה אלא מכאן ולהבא (הג"ה ע"כ) ומיהו רבי יוסי דאמר פ' כיצד צולין (פסחים דף פא.) דלא מטמא למפרע לא יתכן.

5. תוספות מסכת זבחים דף כט עמוד א

ואין מאחר נדרו בלא ירצה - יש תימה דלמה לן קרא דמהיכא תיתי לן דהוי בלא ירצה דאיצטריך קרא דלא ירצה למעוטיה

• עיין בשטמ"ק אות כו

• שפת אמת מסכת זבחים דף כט עמוד א

שם בגמ' יכול אף מאחר נדרו בלא ירצה ותמוה מאין הרגלים לומר הכי וקצת משמע דהוי דומיא דחוץ לזמנו וכ"כ בס' קרבן אהרן מיהו לא יתכן דחוץ לזמנו במחשבה הוא ויש לפרש משום דכ' בל תאחר וכו' מוצא שפתיך תשמור והוי כמו שינה הכתוב לעכב מיהו קשה מאי דקאמר אח"כ דמבכור לא נדע שאר קרבנות דלהרצאה אתו הא מ"מ נלמד מבכור דלא חשיב שינה לעכב וגם ל"ד לחוץ לזמנו דהא בבכור נמי חוץ לזמנו פוסל וי"ל קצת דמ"מ הו"א דבכור גזה"כ להכשירו והוציאו מן הכלל ודוחק:

• מרומי שדה מסכת זבחים דף כט עמוד א

ואין המאחר נדרו בלא ירצה. ע"י מה שהקשו התוס'. ונראה משום דאיכא עשה ולא תעשה, הוויין כמו ששנה עליו הכתוב לעכב, ואף כי הכא שהוא לאו שאין בו מלקות. ומשום זה דקדק רש"י בר"ה דף ה' ב' על ברייתא דאחרים, שהרי אין שנה בלי שלש רגלים. ותמה הגאון בטורי אבן על זה. אבל הכי פירוש, דאי משום שנה לחוד מהיכי תיתי שיפסל, אבל משום דאיכא גם עשה ול"ת, היינו שנה עליו הכתוב. מיהו כאן פירש"י כמשמעו משום דכתיב לפני ה' אל' תאכלנו. וצ"ל דמכ"מ הוויין שנה עליו הכתוב לעכב, משום דברגל אחד עובר ג"כ בעשה. ונמצא דמצוה זו דשנה, הוי שנה עליו הכתוב:

• קרן אורה מסכת זבחים דף כט עמוד א

שם תוס' בד"ה ואין מאחר נדרו כו' יש תימא כו'. ונראה דאיצטריך קרא שלא נימא דהוי כקרבן שעבר זמנו. ופסול הוא כמו כבש יותר מבן שנה. והכי אמרינן לקמן בברייתא יכול יהיה בכור שעברה שנתו כפסולי המוקדשין, וכיון דלא ירצה מיירי בפסול חוץ לזמנו כתב רחמנא מיעוטא דאותו דאין קרבן נפסל חוץ לזמן בל תאחר.

6. שפת אמת מסכת זבחים דף כט עמוד ב

בגמ' אצטריך סד"א ה"מ בכור דלאו בר הרצאה כו' לכאורה קשה א"כ דרשא דאחרים ל"ל כיון דאפ"י מידי דבר הרצאה ממעט בן עזאי מכ"ש בכור וי"ל דאה"נ דאחרים פליגי על בן עזאי וס"ל דמבכור למדין לכל הקרבנות רק ב"ע ס"ל דצריך לשאר קרבנות קרא אחרינא וב"ע לא דריש האי היקשא באמת להכי [כדאיתא בתמורה כ"א ע"ב] וקושי' הגמ' ה' רק ל"ל לב"ע קרא נלמוד מהיקשא [דהא אין היקש למחצה] ומשני דמבכור א"י ללמוד ושוב באמת א"צ היקש זה גם לבכור:

7. תוספות מסכת זבחים דף כט עמוד ב

אלא אם כן מבקשין ממנו מוון ואין לו - [1] פ"י בקונטרס ממון שגזל [2] ונראה דמיירי בנדר כדאמר בפ' שני דשבת (דף לב:) דבעון נדרים אשתו של אדם מתה שנאמר למה יקח משכבך מתחתיד והא דדריש הכא בך חטא ולא באשתך חטא מיירי במשלם אחר כן אלא שעבר על בל תאחר.

8. עיין שטמ"ק אות ג'

9. שפת אמת מסכת זבחים דף כט עמוד ב

שם בגמ' מחשב בקדשים לוקה כו' והא לאו שאין בו מעשה הוא כו' קצת יש להוכיח מכאן דמחשבה בלי דיבור מפגל דאל"ה הדיבור חשיב מעשה כמו בתמורה תו יש להקשות כאן ממ"ש הרמב"ם (פ"ה מהל' איסורי מזבח) דמעלה אברים בלי מלח לוקה משום לא תשבית מלח ברית וקשה ממ"ש הרמב"ם עצמו (פ"א מה' חגיגה) בנראה ברגל בעזרה בלי קרבן דהוי לאו שאין בו מעשה דהכניסה אדרבה מצוה הוא רק מה שאינו מביא עמו קרבן ולא חשיב מעשה וה"נ הקטרה מצוה הוא רק שחיסר מלח מיהו יש לחלק כיון דהקרבן יש לו תשלומין א"כ בכניסה לא עשה שום איסור אבל מכאן קשיא כמו דלוקה על הקטרה בלי מלח ה"ה הזורק ומחשב עושה איסור בהזריקה דהוי מעשה ויש לחלק קצת דהתם כל שאין מלח על הבשר גוף הקטרה איסור הוא ונהי דטעם האיסור משום חסרון מלח מ"מ עתה שאין עליו מלח גוף האיסור הוא ההקטרה אבל הכא עיקר האיסור הוא המחשבה ואין זה טעם האיסור רק גוף האיסור רק שאיסור המחשבה בשעת הזריקה אבל התם עיקר האיסור ההקטרה והטעם משום חסרון מלח ודוק:

10. ספר איזהו מקומן

לא יחשב וכו' לאו שאין בו מעשה הוא:

א) ע"י חש"ל ושפ"א דלמ"ד דפיגול הוי בדיבור נמצא בדדיבורו אתעביד מעשה ואמאי קרי ליה לאו שאין בו מעשה, וע"ע בהגהותיו לתמורה דף ג', ובשטמ"ק ב"מ מא. (סוצא זליקוטיס לא). הוכיח מהכא דפיגול סגי במחשבה, וע"י מנח"א עמ' פג' שכתב ג' תירוצים בשם הגר"ח ודן בדבריו,

[ע"י ח"י הגר"ז מנחות ב: ד"ה והנה בזבחים], וראה עוד במנח"א בסו"ד שם תירץ נוסף בשם הרב מפוניבז' וחזון יחזקאל פ"ג דמכות, וע"ע אפיקי ים ח"א סי' כד', ומנחת ברוך סי' א' ענף ז'. * (כללא דמילמא אות יט').

11. רבי עקיבא איגר על ויקרא פרק ז פסוק יח

המקריב אותו לא יחשב לו פגול יהיה: המשנה למלך (בר"פ י"ג מה' פסוה"מ) הראה דמחלוקת ראשונים הוא אי במחשבה לבד מפגל או שצריך שיוציא כן מפיו, והרב המגיה שם הביא ראיה להני ראשונים דס"ל דצריך שיוציא מפיו מהא דאמרינן בפ"ק דזבחים (כ"ט ע"ב) דמחשב בקדשים לוקה ופריך והא לאו שאין בו מעשה הוא וכו', ואם איתא דבמחשבה תליא מילתא, מלקות היכי משכחת לה הא ליכא מאן דידע וליכא מאן דמתרי (וכדפריך כה"ג בסו"פ הנחנקין גבי הכובש את נבואתו יע"ש). ולא ידעתי מאי קושיא, הא אף דבמחשבה [נעשה] פיגול, מ"מ משכחת לה מלקות בדיבור עכ"פ דידוע לעדים ושייך עדות והתראה, משו"ה בעינן לטעמא שאין בו מעשה, ופשוט:

12. קהלות יעקב סימן א'

סימן א

בגדרי המחשבות בקדשים

כיון דבדיבורו איתעביד מעשה שחל הפיגול וכדאמרינן כה"ג ריש תמורה דקאמר ריו"ח משום ריו"ח כל ל"ת שבתורה כו' לא טעה זו מעשה אינו לוקה חוץ מנשבע ומימר ומקלל בשם. וא"ל ריו"ח לתנא לא תיחני מימר דבדיבורי איתעביד מעשה וכיינו משום דע"פ דיבורו חל התמורה, וא"כ הי"כ במחשבות קדשים א"ת"ל דבעינן דוקא דיבור זה שפיר מקרי מעשה מה"ט דבדיבורו איתעביד מעשה היינו שחל הפיגול [אע"כ דסגי במחשבה דלפי זה אפי' אמר דיבור לא הדיבור פועל כ"א המחשבה ומחשבה לעולם לא הוי כמעשה אפי' היכא דבמחשבתו איתעביד מעשה ע"ש, וכדברים האלה כתבו ג"כ הפני"י צניטין דנ"ד והנוצ"ת חלק יו"ד סימן קס"ח הוצא שם במנח"צ עיי"ש] והמנח"ב שם ענף ז' תמה על מה שתפסו דכיכא דמכני מחשבה אז אפילו אם הוא מדבר לא אמרינן צוה דנחש מעשה אע"פ דאיתעביד מעשה כנ"ל, דהא אמרינן בתמורה ד"ד גזי מקדים תרומה לזבכורים מ"ש מימר דלקי משום דבדיבורו איתעביד

תוס' ריש זבחים סד"ה כל הזבחים כתבו, וצפ"ק המפקיד פירשתי הא דמחשבה פוסלת בקדשים אי בדיבור כו' או אפילו במחשבה. והנה דעת התוס' ס"פ המפקיד דמחשבה האמורה גזי פגול היינו דיבור [וכ"ה כל פסולי מחשבות, חוץ למקומו, ושלא לשמה, ע"י מנחת ברוך סימן א']. וכ"ד רבינו ברוך ז"ל הוצא בהרא"ש ז"ל הלכות ס"ח סי' ג' וכ"ד הסמ"ג ל"ת שלי"ז, [וכ"כ רש"י ז"ל זבחים דף מ"א ב' דכל מחשבה דקדשים מוליא צפה הוא ע"ש]. [אכן דעת רש"י ז"ל קדושין דמ"א ב' דבמחשבה גרידא חל הפיגול וכ"ד הרמב"ם ז"ל צפ"ג מפסוקהמו"ק ה"א הוצא כ"ז בספר מנח"צ כנ"ל סי' א', ושם הביא שהשטמ"ק צ"מ ס"פ המפקיד צ"מ הוספות שאנן כתב להוכיח דסגי במחשבה גרידא מהא דאמרינן צבחים דכ"ט ע"כ א"ר ינאי מנין למחשבה בקדשים שהוא לוקה, שנאמר לא יחשב, וא"ל ר"א לר"מ האו לאו שאין בו מעשה הוא כו' ע"ש. [והשתא חס"ד דלכ"ן דיבור שפיר י"ל דנחשבת לאו שיש בו מעשה

מחשבה זו חל פיגול או פסול אבל האדם
 אינו אלא קיבץ צדעתו לאוכלו חוץ לזמנו
 או חוץ למקומו וכשהוא מחשב להוליא
 הפיגול בשפתיו היינו להגיד שיאכלנו חוץ
 לזמנו כבר בשעת מחשבה גמר דעתו לאכלו
 חוץ לזמנו וחוץ למקומו וכבר נתפס הפיגול
 עוד טרם שדיבר והוליא צפיו ונמלא
 שפיגול וכיו"צ לעולם חל ע"י המחשבה
 שהיתה רגע לפני הדיבור, וזהו שכתב
 השטמ"ק דכבר נתפגל ע"י המחשבה [אפילו
 צכה"ג שהי' דעתו להוליא בשפתיו דכל
 דיבורו אינו אלא כדי לגלות מה שבלבו] וכ"ז
 צפיגול אבל בהקדש, תרומה, ושבוטה, היכא
 דגמר בלבו להוליא בשפתיו חל הדבר רק ע"י
 הדיבור וכמשי"ת ושייך שפיר לומר צכו
 סברת דדיבורו איתעביד מעשה אע"פ
 שמחשבה מוטלה צהן וכמשי"ת.

אבל במחשבת פיגול חל אין האדם מחשב
 כלל שיחול פיגול על הקרבן אלא הוא מחשב
 שיאכלנו חוץ לזמנו או חוץ למקומו ועל ידי

13. ספר איזהו מקומן

(ב) צ"ע אמאי לא חשיב מה ששוחט בשעה
 שמפגל כעביד מעשה מידי דהוה הזובח
 לע"ז דחשיב מעשה כדאיתא בחולין דף מ.
 - ע"י קר"א, ראש המזבח, ובשלו"ד
 בחידושים.

14. ספר סדר יעקב עבודה זרה לד

רד"ה באומר. ואמר בלבו. מ"ק, מ' דסגי
 במחשבה. וע' רש"י מנחות 3: ד"ה אבל מחשבה, שכ'
 דמחשבת של"ש היינו הולאח דיבור וע"ש צטה"ק וכ"כ
 רש"י זכחים מא: ד"ה תחילה (וע' גה"ש זכחים ד' 3.
 חד"ה כל) וא"כ ה"נ ליסגי במחשבה, ואולי דוקא צפיגול
 ושלא לשמה צעי דיבור להפקיע ממה שעומד הוא,
 להקריבו לשמה ולאכלו בזמנו, אבל בלשם ע"ז, אין זה
 הפקעה מזהמת חולין וסגי במחשבה כ"ז לפו"ר. וי"ל
 עוד דצפיגול המחשבה היא הפקולת מש"ה צעי דיבור,

חבל צשחיתה לע"ז מעשה השחיתה הוא הפוסל והמחשבה
 אינה אלא ייסוד השחיתה לע"ז, וסגי במחשבה (וע' שיטה
 סוף המפקיד ואכמ"ל). שו"ר צרש"ש סנה. ד' ס: העיר
 קלת צזה וע"ש.

15. דף על הדף עבודה זרה דף לד עמוד ב

בגמ': באומר בגמר זביחה הוא עובדה. וברש"י שחשב וכו' ואמר בלבו וכו' ע"כ. וכתב בספר מימיני מיכאל (ד' רכג):
 הגה במנחות (דף ב ב) כתב רש"י בד"ה אבל מחשבה, דהך מחשבה דקדשים הוצאת דיבור בפה הוא, וכעין זה כתבו

התוס' בב"מ (דף מג ב), דמחשבת פיגול הוי בדיבור ולא בלב. ועל ברש"ש סנהדרין (ס ב) דלמי שמצריך דיבור ולא סגי במחשבה, א"כ ה"ה במחשבת עבודה זרה לא סגי בלא דיבור. ואולי י"ל בדעת רש"י דשאני ע"ז דסגי במחשבה, על דרך מ"ש בקידושין (דף מ א), דבעבודה זרה הקב"ה מצרף מחשבה למעשה.

16. הגרי"ז על מסכת מנחות דף ב ע/ב

והנה בזבחים (דף כ"ט ע"ב) מבואר דעל לאו דלא יחשב אינו לוקה משום דאין בו מעשה, ויש מקשים מ"ש זה מתמורה דלוקה על לאו דלא ימיר משום דבדיבורא קעביד מעשה (תמורה דף ג' ע"ב) וה"נ בדיבוריה נפסל הקרבן, ואמר הגר"ח למרן ששמע מאחד על זה ג' סברות.

- הא' דדוקא התם דנעשה חלות קדושה על הבהמה מיקרי מעשה, אבל חלות פסול אינו מעשה,
- והב' דשם הוי הלאו על חלות ההקדש, אבל הכא הלאו הוא על המחשבה ולא על פסלות הקרבן,
- והג' דכאן אין המחשבה עושה את חלות הפסול, אלא דאם יש מחשבה פסולה התורה פסלה את הקרבן, משא"כ בתמורה דבדיבורו עושה את חלות הקדושה:

17. ספר איזהו מקומן

ד) הקשה נתיבות הקודש (לעיל כח): אמאי צריך לטעם דלאו שאין בו מעשה תיפול דהוי התראת ספק כדאיתא לעיל כח: דבעינן עד שיקרבו כל מתיריו והוי ספק שמא לא יקרבו כל מתיריו, [לכאור תליא בספיקא דהמשל"מ שכתבנו לעיל כח: ודו"ק], ועיי"ש מה שתירץ לו הגרי"ז.

18. ספר קדשי יהושע (ח"ב עמ' תח)

מג"ש דיראה יראה, ע"ש, וכן משמע מרש"י מנחות דף י"ב ע"א ד"ה ונלבד שיקריב המחיר כמזותו כאילו היה כשר וכו', דהוא מג"ש יראה יראה, ומשמע דדומה קרבן מפוגל לקרבן כשר. [ועיי'ן בר"ש משאנ"ן בפירושו על חו"כ דיצורא דנדנה פרק ד' ברייתא ט' ח"ג, ונראה דאפילו פסולא ליכא, ולכחילה מותרים להקריב על גבי המזבח, אע"פ שאם היה מקריב הקומץ והדס היו גורמים לנשר ולשיריים להיות אוכליהם זכרת, מ"מ אם רוצה להקריב מותרים להקריב, עכ"ל. ע"ש בכל דבריו, והוא חידוש גדול, והן הן הדברים שכתבתי דהוא קרבן חדש]. והא דמחשבת חוץ למקומו מויליאתו ממחשבת חוץ לזמנו, יש לומר דהוא דין חדש. וכן משמע בגמרא ונחיס כ"ח ע"ב דבעינן חרי קרא, ולא יראה" להרצאה כשר כן הרצאה פסול, "ולא יחשב" שמחשבת מויליאת ז' מוז.

והאוכלו זכרת, אבל קרבן הוא בכל קדושותיו. וכוונתי דפסול פיגול אינו מסלק ופוגם קדושת הקרבן כמו כל פסולי קרבן, אלא להיפך דקרבן שנחפגל בשחיטה או בקמיאה יש בו כל הקדושות שיש בקרבן כשר, כגון קדושת סכין וקדושת קבלה, וכן קדושת קומץ, דכל אלו הקדושות ישנו גם בקרבן מפוגל דקרבן מפוגל קרבן גמור הוא, אלא דיש לו דינים מיוחדים דאינו מראה וצריך לשורפו והאוכלו זכרת. והיינו דע"י מחשבת פיגול נעשית בו חלות חדשה והוא קרבן מפוגל, ולפיכך בעינן שיוקרב המחיר כמזותו, דבלאו הכי חסר בו השלמת דין קרבן, ולא יכול להיות קרבן מפוגל. וכן אם נפסל בפסול אחר מלבד פסול פיגול, לא נעשה פיגול, דע"י הפסול השני נפגם קדושת הקרבן, ולחלות פיגול בעינן כל שלמות קדושת קרבן. [ח"ה דמבואר בגמ' כ"ח ע"ב

19. ספר תפארת שלמה - על התורה - פרשת ויצא

ויפגע במקום וילן שם וגו'. ופרש"י פגיעה זו תפלה. יבואר בשנקדים משנה (בזכחים ב, ה) זה הכלל אמר ר"י אם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן אינו חייב כרת ואם מחשבת הזמן קודם למחשבת המקום פגול וחייבים עליו כו'. יש לרמז בדבריהם כי הנה האדם צריך להתפלל ובעמדו לפני ה' ידע כי כל צרכי חמודי תבל ועניני הזמן אינם העיקרי בכח התפלה אף כי ההכרח מביאו לזה צורך הפרנסה והבריאות עכ"ז אין זה העיקר. אך זאת תורת האדם שיתכוון בעיקר תפלתו שיתגדל ויתקדש שמי' רבא. ואח"כ על יסוד הנאמן הזה יתפלל ג"כ על צרכי עצמו בעניני עוה"ז השייכים לעבודת הבורא בקיום הגוף בבריאות ובפרנסה וזה ההכרח לא יגונה. כי כן אמרו חכז"ל (ע"ז ג, ב) שעה ראשונה יושב ושונה שני' יושב ודן ואח"כ זן ומפרנס כן האדם צריך לכוון השעות בהקדמת כבוד השם ב"ה ראשונה כי כן יסדו רז"ל סדר מלכות ראשונה לזכרונות להקדים כבוד שמים תחלה לשאלת צרכיו. ועד"ז רמז ר"י אם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. היינו מחשבת המקום ב"ה קודם בתפלתו למחשבת צרכי גופו בעוה"ז אינו חייב. ואם מחשבת הזמן קודם פיגול הוא וחייב. וכן הרמז ויפגע במקום. כי יעקב אבינו ע"ה התפלל תחלה על כבוד המקום ב"ה ועל בנין בהמ"ק כמבואר במד"ר. ואח"כ התפלל יעקב אבינו (בראשית כח, כ) אם יהיה אלקים עמדי וגו' ונתן לי לחם לאכול וגו' ושבתו בשלום וגו'.

20. דף על הדף זכחים דף כט עמוד א

בגמ': ת"ר ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו וכו'.

כתב הטור (או"ח סי' צ"ח): צריך ליזהר שתהא (- התפלה) דוגמת הקרבן

- בכוונה, ולא יערב בה מחשבה אחרת, כמו המחשבה שפוסלת בקדשים.
- ומעומד, דומיא דעבודה דכתיב לעמוד ולשרת.
- והשואת רגלים, ככהנים בשעת העבודה.
- וקביעות מקום, כמו הקרבנות, שכל אחד קבוע מקומו לשחיטתו ולמתן דמו,
- ושלא יחויז דבר בינו לבין הקיר ובינו לקרקע, דוגמת הקרבן שחציצה פוסלת בינו לבין הכלי ובינו לרצפה.
- וראווי הוא שיהי' לו מלבושים נאים מיוחדים לתפלה, כגון בגדי כהונה כו',

ואחר שיעשה דוגמת הקרבן, עולה לריח ניחוח למקום שהקרבן עולה, והמלאך עושה אותה כתר לקונו עכ"ל הזהב של הטור.

וכתב הב"ח מש"כ הטור השואת רגלים ככהנים בשעת עבודה, אף דאמרינן בדף כ"ד ע"א דמותר לעבוד העבודה כשעומד על רגל אחת, מ"מ לכתחילה בעי שיעמוד בשני רגליו על הרצפה. וע"ע בטור (סי' צ"ה) מירושלמי (ברכות פ"א ה"א) דחד מ"ד סובר שיעמוד בתפלה ברגל ישרה כמו בכהנים. וכתב שם בח"י הגהות שאף שהכהנים הלכו עקב בצד גודל, וכדכתיב ולא תעלה במעלות וגו', בתפלה שאין צורך ללכת כלל, עומדים ברגלים ישר ממש.